

ARAW NG MGA LOLO'T LOLA

*Ang Karunungan Nakaugat sa
Pagsunod kay Kristo*

Tayo ay nagdiriwang ng Ikaadalawampu't Tatlong Linggo sa Karaniwang Panahon. Ang mga malalaking kumpanya ay naglalaan ng panahon para magplano. Kung minsan nga ay inaabot ito ng isang linggo at sa ibang bansa pa ginagawa. Mahalagang malinaw ang mga plano para sa buong taon. Madalas ang kapalpakan ay dahil sa kawalan ng plano.

Dapat ding may plano sa buhay. Mahirap ipakasal ang iyong anak na babae kung ang lalaking kanyang nagustuhan ay walang kaplano-plano sa buhay. Kaya lamang ang plano sa buhay ay hindi sumusunod sa mga batayan ng pagpapalano sa mga kumpanya. Ang tunay na marinong na tao ay may planong nakaugat sa kanyang pagsunod kay Kristo.

PASIMULA

Pambungad

(Ipahahayag lamang kung walang awiting nakahanda.)

Ikaw ay tama at banal sa tapat mong kautusan, Panginoong aming mahal. Kami'y iyong pag-ukulan ng lugod mo't kasiyahan.

Pagbati

P– Ang pagpapala ng ating Panginoong Hesukristong huwaran ng marunong na buhay, ang pag-ibig ng Diyos Ama, at ang pakikipagkaisa ng Espiritu Santo ay sumainyong lahat!

B–At sumaiyo rin!

Pagsisisi

P– Tayo ay binibigyan ng Panginoon ng biyaya ng karunungan. Para sa ating pagwawalang-bahala sa handog na ito, humingi tayo ng tawad. *(Manahimik sandali.)*

P–Para sa aming kakulangan ng pananampalataya sa karunungan nakaugat sa iyo,

Panginoon, kaawaan mo kami!

B–Panginoon, kaawaan mo kami!

P–Para sa aming kawalan ng pag-asa sa bunga ng karunungan iyong bigay, Kristo, kaawaan mo kami!

B–Kristo, kaawaan mo kami!

P–Para sa aming mahinang pagmamahal na naging sanhi ng aming pagbawi sa pasyang sumunod sa iyo, Panginoon, kaawaan mo kami!

B–Panginoon, kaawaan mo kami!

P–Kaawaan tayo ng makapangyarihang Diyos, patawarin tayo sa ating mga sala, at patnubayan tayo sa buhay na walang hanggan.

B–Amen!

Papuri

B–Papuri sa Diyos sa kaitaan at sa lupa'y kapayapaan sa mga taong kinalulugdan niya. Pinupuri ka namin, dinarangal ka namin, sinasamba ka namin, ipinagbunyi ka namin, pinasasalamat ka namin dahil sa dakila mong angking kapurihan. Panginoong Diyos, Hari ng langit, Diyos

Amang makapangyarihan sa lahat.

Panginoong Hesukristo, Bugtong na Anak, Panginoong Diyos, Kordero ng Diyos, Anak ng Ama. Ikaw na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, maawa ka sa amin. Ikaw na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, tanggapin mo ang aming kahilingan. Ikaw na naluluklok sa kanan ng Ama, maawa ka sa amin. Sapagkat ikaw lamang ang banal, ikaw lamang ang Panginoon, ikaw lamang, O Hesukristo, ang Kataas-taasan, kasama ng Espiritu Santo sa kadakilaan ng Diyos Ama. Amen!

Panalanging Pambungad

P–Ama naming makapangyarihan, kaming mga tinubos mo at kinupkop ay tunguhan mo ngayon sa iyong kagandahang-loob upang sa pagsampalataya sa Anak mong si Kristo makamtan ang kalayaan at pamana sa piling mo sa pamamagitan niya kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B–Amen!

**PAGPAPAHAYAG NG
SALITA NG DIYOS**

Unang Pagbasa Kar 9:13-18

Ang tunay na karunungan ay kaugnay ng buhay. Ang hangad ng karunungan ay mabigyan ang tao ng magandang buhay sa lupang ibabaw at maiugnay siya sa Diyos. Ang Diyos ay bukal ng lahat ng karunungan. Ang tunay na magandang buhay ay sa Diyos lamang matatagpuan.

L—Pagpapahayag mula sa Aklat ng Karunungan

“Sinong tao ang makatatarok ng kaisipan ng Diyos? Sino ang makaaalam sa kalooban ng Panginoon? Kapos ang kaisipan ng tao at marupok ang aming mga panukala. Sapagkat ang aming kaluluwa ay binabatak na pababa ng aming katawang may kamatayan. Ang aming katawang lupa ay pabigat sa isipang punung-puno ng mga panukala. Nahihirapan kami para mahulaan man lamang ang nilalaman ng daigdig; nahihirapan din kami upang malaman kung ano ang mga bagay sa paligid namin, sino, kung gayon, ang makauunawa sa mga bagay na makalangit? Walang makaaalam ng iyong kalooban malibang bigyan mo siya ng iyong Karunungan, at lukuban ng iyong diwang banal mula sa kaitaasan.

Sa ganitong paraan lamang maiwawasto mo ang mga tao sa matuwid na landas.”

Ang Salita ng Diyos!
B—Salamat sa Diyos!

Salmong Tugunan Awit 89

B—Poon, amin kang tahanan non, ngayon at kailanman!

R. M. Velez

Po---on, a--min kang ta--ha-nan

no---on, nga-yon at kailan--man!

* Yaong taong nilikha mo’y bumabalik sa alabok, sa lupa ay nagbabalik kapag iyong iniutos. Ang sanlibong mga taon ay para bang isang araw, sa mata mo, Panginoon, isang kisapmata lamang; isang saglit sa magdamag na ito ay dumaraan. **B.**

* Mga tao’y pumapanaw na para mong winawalis, parang damo sa umagang tumubo sa panaginip. Parang damong tumutubo, na may taglay na bulaklak, kung gumabi’y nalalanta’t bulaklak ay nalalagas. **B.**

* Yamang itong buhay nami’y maikli lang na panahon, itanim sa isip namin upang kami ay dumunong. Hanggang kailan magtitiis na magdusa, Panginoon, kaming iyong mga lingkod na naghihirap sa ngayon? **B.**

* Kung umaga’y ipadama yaong wagas mong pag-ibig, at sa buong buhay nami’y may galak ang aming awit. Panginoon naming Diyos, kami sana’y pagpalain, magtagumpay sana kami sa anumang aming gawin! **B.**

Ikalawang Pagbasa Filem 9-10.12-17

Ang Sulat kay Filemon ay tungkol sa pakiusap ni San Pablóng tanggaping walang kaparusahan ni Filemon si Onesimo, isang aliping tumakas. Mababakas din sa liham na ito ang dapat maging tingin ng mga Kristiyano sa mga alipin ng panahong iyon.

L—Pagpapahayag mula sa Sulat ni Apostol San Pablo kay Filemon

Pinakamamahal ko, akong si Pablo, sugo ni Kristo Hesus at ngayo’y nakabilanggo dahil sa kanya, ang nakikiusap sa iyo tungkol kay Onesimo, na naakit ko sa pananam-palataya samantalang ako’y naririto sa bilangguan.

Pinabalik ko siya sa iyo, at para ko nang ipinadala sa iyo ang aking puso. Ibig ko sanang panatilihin siya sa aking piling, upang, sa halip mo, siya ang maglingkod sa akin habang ako’y nabibilanggo dahil sa Mabuting Balita. Ngunit ayokong gawin iyon nang wala kang pahintulot upang hindi maging sapilitan kundi kusa ang pagtulung mo sa akin. Marahil, nawalay sa iyo nang kaunting panahon si Onesimo upang sa pagbabalik niya’y makasama mo siya habang panahon – hindi na bilang alipin kundi isang minamahal na kapatid. Mahal siya sa akin, ngunit lalo na sa iyo – hindi lamang bilang isang alipin kundi isang kapatid pa sa Panginoon.

Kaya’t kung inaari mo akong tunay na kasama, tanggapin mo siya tulad

ng pagtanggap mo sa akin.

Ang Salita ng Diyos!
B—Salamat sa Diyos!

Aleluya Awit 118:135

B—Aleluya! Aleluya!
Poon, iyong pasikatin kagan-dahan ng loobin ng kabutihan mo sa ‘min.
Aleluya! Aleluya!

Mabuting Balita Lu 14:25-33

Ang pagsunod sa Panginoon bilang kanyang alagad ay hindi dapat maging padalos-dalos. Kailangan itong pag-isipang mabuti dahil higit na mabuting maantala nang kaunti ang pasyang maging alagad kaysa bawiin ito dahil hindi kinaya.

P—Ang Mabuting Balita ng Panginoon ayon kay San Lucas
B—Papuri sa iyo, Panginoon!

Noong panahong iyon, sumama kay Hesus ang napakaraming tao; humarap siya sa kanila at kanyang sinabi, “Hindi maaaring maging alagad ko ang sinumang umiibig sa kanyang ama at ina, asawa at mga anak, mga kapatid, at maging sa sarili niyang buhay nang higit sa akin. Ang sinumang hindi magpasan ng sariling krus at sumunod sa akin ay hindi maaaring maging alagad ko.

Kung ang isa sa inyo’y nagbabalak magtayo ng tore, hindi ba uupo muna siya at tatayahin ang magugugol para malaman kung may sapat siyang salaping maipagpatapos niyon? Baka mailagay ang mga pundasyon ngunit hindi naman maipatapos – siya’y kukutyain ng lahat ng makakikita nito. Sasabihin nila: ‘Nagsimulang magtayo ang taong ito pero hindi naipatapos.’

O sinong hari na makikipagdigma sa kapwa hari ang hindi muna uupo at pag-aaralang mabuti kung ang sampunlibo niyang kawal ay maisasagupa sa kalaban na may dalawampunlibong tauhan? At kung hindi niya kaya, malayo pa ang kalaban ay magsusugo na siya ng mga kinatawan upang makipagkasundo.

Gayon din naman, hindi maaaring maging alagad ko ang sinuman, kung hindi niya tatalikdan ang lahat sa kanyang buhay.”

Ang Mabuting Balita ng Panginoon!
B—Pinupuri ka namin, Panginoong Hesukristo!

Homiliya

Sumasampalataya

B—Sumasampalataya ako sa Diyos Amang makapangyarihan sa lahat, na may gawa ng langit at lupa.

Sumasampalataya ako kay Hesukristo, iisang Anak ng Diyos, Panginoon nating lahat. Nagkatawang-tao siya lalang ng Espiritu Santo, ipinanganak ni Santa Mariang Birhen. Pinagpakasakit ni Poncio Pilato, ipinako sa krus, namatay, inilibing. Nanaog sa kinaroroonan ng mga yumao. Nang may ikatlong araw nabuhay na mag-uli. Umakyat sa langit. Naluluklok sa kanan ng Diyos Amang makapangyarihan sa lahat. Doon magmulang paririto at huhukom sa nangabubuhay at nangamatay na tao.

Sumasampalataya naman ako sa Diyos Espiritu Santo, sa banal na Simbahang Katolika, sa kasamahan ng mga banal, sa kapatawaran ng mga kasalanan, sa pagkabuhay na muli ng nangamatay na tao at sa buhay na walang hanggan. Amen!

Panalangin ng Bayan

P—Tayong lahat ay tinatawag ng Panginoong maging Kanyang mga alagad. Para maging matatag sa ating pasyang sumunod sa Kaniya ay ating sasambitin:

B—Diyos ng karunungan at katatagan, dinggin Mo kami!

* Para sa mga namumuno sa Simbahan, upang mapuspos sila ng karunungan at katatagan para magabayan nilang mabuti ang kanilang mga kawan, manalangin tayo sa Panginoon! **B.**

* Para sa lahat ng mga kabataan ng ating bayan, upang sa taong ito ng mga kabataan ay lumago sila sa karunungan at sa katatagan sa kanilang mga tungkulin sa Simbahan at sa lipunan, manalangin tayo sa Panginoon! **B.**

* Para sa mga namumuno sa ating bansa, upang makabahagi sila sa karunungan at katatagan ng Poong Maykapal, manalangin tayo sa Panginoon! **B.**

* Para sa mga taong naguguluhan sa kanilang pagiging alagad ni Kristo, upang malinawan nilang si Hesus ay higit sa sinumang taong

maaari nating maging kaugnay sa buhay na ito, manalangin tayo sa Panginoon! **B.**

* Para sa ating lahat sa pamanang ito, upang maunawaan nating ang pagkakilala sa Diyos ay bunga ng taimtim na panalangin, pagninilay sa Salita ng Diyos, maayos na pakikitungo sa ating mga kapwa alagad, at paglilingkod sa mga nangangailangan, manalangin tayo sa Panginoon! **B.**

* Tahimik nating ipanalangin ang ating mga sariling kahilingan. (*Tumigil sandali.*)

Manalangin tayo! **B.**

P—Ama naming bukal ng karunungan at katatagan, isugo Mo sa amin ang Banal na Espiritu upang mapuspos kami ng biyayang makapili sa Iyo tuwina at maging tunay na mga alagad ng Iyong Anak na si Hesukristong aming Panginoon.

B—Amen!

P—Manalangin kayo . . .

B—Tanggapin nawa ng Panginoon itong paghahain sa iyong mga kamay sa kapurihan niya at karangalan, sa ating kapakinabangan at sa buong Sambayanan niyang banal.

Panalangin ukol sa mga Alay

P—Ama naming Lumikha, ikaw ang gumagawa ng wagas na katapatan at kapayapaan. Ipagkaloob mong ang iyong kadakilaan ay aming handugan ng iyong minamarapat na aming maialay at nawa'y magkaisa kami sa pakikinabang sa banal na paghahaing ngayo'y ipinagdiriwang sa pamamagitan ni Hesukristo kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B—Amen!

Prepasyo IV

P—Ama naming makapangyarihan, tunay ngang marapat na ikaw ay aming pasalamat na pamamagitan ni Hesukristo na aming Panginoon.

Siya ay naging kapwa naming maaasahan upang may mangunang umako sa pananagutan

dahil hangad mong magbago ang kinamihansang pagkakanya-kanya ng sangkatauhan. Bunga ng pagtitiis, siya ay nanaig at ang kamatayan ay kanyang nalupig kaya't siya ang aming Daan para aming masapit ang iyong tapat at maaasahang pag-ibig.

Kaya kaisa ng mga anghel na nagsisiawit ng papuri sa iyo nang walang humpay sa kalangitan, kami'y nagbubunyi sa iyong kadakilaan:

B—Santo, santo, santo Panginoong Diyos ng mga hukbo. Napupuno ang langit at lupa ng kadakilaan mo. Osana sa kaitaasan!

Pinagpala ang naparirito sa ngalan ng Panginoon. Osana sa kaitaasan!

Pagbubunyi

B—Si Kristo ay gunitang sarili ay inihain bilang pagkai't inuming pinagsasaluhan natin hanggang sa siya'y dumating.

B—Ama namin . . .

P—Hinihiling namin . . .

B—Sapagkat iyo ang kaharian at ang kapangyarihan at ang kapurihan magpakailanman! Amen!

Paanyaya sa Kapayapaan

Paghahati-hati sa Tinapay

B—Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, maawa ka sa amin. (2x)

Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, ipagkaloob mo sa amin ang kapayapaan.

Paanyaya sa Pakikinabang

P—Ito ang Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan. Mapalad ang mga inaanyayahan sa kanyang piging.

B—Panginoon, hindi ako karapat-dapat na magpatuloy sa iyo ngunit sa isang salita mo lamang ay gagaling na ako.

Antipona ng Pakikinabang

Kami'y usang nauuhaw sa tubig na nasa bukal, ika'y pinananabikan, Diyos naming minamahal, tubig kang buhay ang alay.

Panalangin Pagkapakinabang

P– Ama naming mapagmahal, kaming pinapagsalo mo sa iyong salita at piging na banal ay iyong pinalalakas at iyong binubuhay. Pagindapatin mong kami’y makapakinabang sa buhay ng iyong Anak na para sa ami’y sarili niya ang alay bilang aming Tagapama-

gitan kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B– Amen!

P– Sumainyo ang Panginoon.

B– At sumaiyo rin!

P– Pagpalain kayo ng Makapangyarihang Diyos: Ama, Anak, at Espiritu Santo.

B– Amen!

P– Humayo kayo sa kapayapaan upang mahalín at paglingkuran ang Panginoon.

B– Salamat sa Diyos!

Munting Katesismo sa Taon ng mga Kabataan

(P. René T. Lagaya, SDB)

ANG ATING BALAK NA SUMUNOD SA PANGINOON

Panimula: May isang lalaking nadisgrasya ang kanyang kasintahan. Kinausap sila ng mga magulang ng babae kung ano ang nais nilang gawin. Nang tinatanong ang lalaki tungkol sa kanyang mga balak sa buhay, lalo na para sa kanilang buntis na anak, ay wala itong maisagot. Talagang nagalit ang mga magulang ng babae at ang kanilang pinagalitan ay ang kanilang anak. Ang sabi nila: “Bakit ka ba naman kumuha ng lalaking walang kaplano-plano sa buhay? Ano ngayon ang mangyayari sa inyo?”

Pagpapalalim: Sa lahat ng ating balak gawin ay dapat mayroon tayong plano. Sa pagkain na lang ay iniisip mo kung alin ang uunahin mo – ang sabaw ba o ang *salad*. Sa paggawa ng mga takdang aralin ay iniisip mo kung aling asignatura ang uunahin mo – ang higit na mahirap ba o ang higit na madali. Dapat ding pag-isipang mabuti ang ating balak na maging alagad ng Panginoon.

Pagbasa: Lucas 14:25-33.

Buod: Bago tuluyang sumunod sa Panginoong Hesus ay dapat

munang umupo ang nagbabalak maging alagad at tayahin “*ang magugugol para malaman kung may sapat siyang salaping maipagpapatapos niyon*” (Lucas 14:28b). Dapat muna siyang umupo at pag-aralang “*mabuti kung ang sampunlibo niyang kawal ay maisasagupa sa kalaban na may dalawampunlibong tauhan*” (Lucas 14:31b). Ang magtatayo ng tore at ang haring makikipagdigma ay tumatayo sa mga nais maging alagad ng Panginoon.

Para makapagplano nang maayos ay kailangan munang maging buo sa loob ang nais na **gawin ang balak ng Diyos**. Handa niyang isuko ang kanyang mga pansariling ninanais upang iayon ang kanyang buhay sa kalooban ng Diyos, anuman ito.

Dapat din niyang **pag-aralan ang lahat ng bagay na kaugnay ng kanyang pagsunod sa Panginoon**. Ano ba ang mga suliraning haharapin? Ano ba ang mga kaalamang dapat mapasakaniya? Ano-ano ba ang mga bagay na dapat niyang iwanan? Sino-sino ba ang mga taong sangkot sa kanyang pagsunod sa Panginoon?

Kailangan din niyang **matiyak**

ang kalooban ng Diyos. Dapat niyang alamin ang nais ipagawa ng Panginoon. Ano ba talaga ang nais ipagawa ng Diyos sa kaniya? Ito ay malalaman lamang sa taimtim na panalangin. Kailangang harapin ang tunay na nararamdaman. Ang magaan, masaya, at mapayapang pakiramdam ang nagtuturo ng talagang ninanais ng Panginoon.

Pagsasabuhay: Dapat sanayin ang puso sa dalisay na pagmamahal. “*Ang Diyos ay pag-ibig*” (1Juan 4:8b). Kaya ang mapagmahal na tao lamang ang makababatid sa ninanais ng Diyos. Ang Diyos ay nagsasalita sa wika ng pag-ibig. Ang taong natuto ng wikang ito ang siyang makauunawa sa nais ipaalam ng Diyos.

Pagdiriwang: Ama naming bukal ng karunungan at pag-ibig, isugo Mo sa amin ang Espiritu Santong nagdudulot ng wagas na karunungan at dalisay na pag-ibig. Nawa’y gabayan niya kami sa pagsisikap naming malaman ang balak Mo para sa aming buhay. Nawa’y palakasin niya ang aming loob sa aming pagiging mga alagad ng Iyong Anak na si Hesukristong aming Panginoon. Amen!

**WORD & LIFE
PUBLICATIONS**

Don Bosco Compound, A. Arnaiz Ave. cor. Chino Roces Ave., Makati, Metro Manila

Postal Address: P.O. Box 1820, MCPO, 1258 Makati, Metro Manila, Philippines

Tel. Nos. 894-5401; 894-5402; 892-2169 • Telefax: 894-5241 • Website: www.wordandlife.org

• E-mail: marketing@wordandlife.org; wordandlifepublications@gmail.com • FB: Word & Life Publications

• Editorial Team: Fr. S. Putzu, Fr. R. Lagaya, C. Valmonte, V. David, J. Domingo, A. Adsuara, D. Daguió

• Illustrations: A. Sarmiento, B. Cleofe • Marketing: Fr. B. Nolasco, J. Feliciano • Circulation: R. Saldúa